

TEISINGUMO TEISMO (septintoji kolegija) NUTARTIS

2008 m. gruodžio 19 d. *

Byloje C-551/07

dėl *Verwaltungsgerichtshof* (Austrija) 2007 m. lapkričio 22 d. Sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2007 m. gruodžio 11 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Deniz Sahin

prieš

Bundesminister für Inneres,

TEISINGUMO TEISMAS (septintoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas A. Ó Caoimh, teisėjai J. N. Cunha Rodrigues (pranešėjas) ir J. Klučka,

* Proceso kalba: vokiečių.

generalinis advokatas J. Mazák,
kancleris R. Grass,

Teisingumo Teismas pagal savo Procedūros reglamento 104 straipsnio 3 dalies pirmąją pastraipą nutaręs spręsti klausimą motyvuota nutartimi,

susipažinęs su generalinio advokato išvada,

priima šią

Nutartį

- ¹ Prašymas priimti prejudicinį sprendimą buvo pateiktas dėl 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje, iš dalies keičiančios Reglamentą (EEB) Nr. 1612/68 ir panaikiniančios Direktyvas 64/221/EEB, 68/360/EEB, 72/194/EEB, 73/148/EEB, 75/34/EEB, 75/35/EEB, 90/364/EEB, 90/365/EEB ir 93/96/EEB (OL L 158, p. 77, toliau – direktyva), EB 18 ir EB 39 straipsnių bei pagrindinės teisės į pagarbą šeimos gyvenimui išaiškinimo.

- 2 Šis prašymas buvo pateiktas nagrinėjant ginčą tarp Turkijos piliečio D. Sahin ir Federalinio vidaus reikalų ministro (*Bundesminister für Inneres*) dėl atsisakymo išduoti leidimą nuolat gyventi šalyje.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisės aktai

- 3 Pagal direktyvos 1 straipsnį:

„Ši direktyva nustato:

- a) naudojimosi Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių laisvo judėjimo ir gyvenimo valstybių narių teritorijoje teise reikalavimus;
- b) nuolatinio gyvenimo valstybių narių teritorijoje teisę Sąjungos piliečiams ir jų šeimos nariams;

- c) a ir b punktuose nustatytų teisių ribas, atsižvelgiant į viešosios tvarkos, visuomenės saugumo ar sveikatos apsaugos priežastis.“ (Pataisytas vertimas)

4 Direktyvos 2 straipsnyje nustatyta:

„Šioje direktyvoje:

1) „Sąjungos pilietis“ – tai bet kuris asmuo, turintis valstybės narės pilietybę;

2) „šeimos narys“ – tai:

a) sutuoktinis;

b) partneris, su kuriuo Sąjungos pilietis sudarė registruotą partnerystę, remiantis valstybės narės teisės aktais, jei priimančioji valstybė narė traktuoja registruotą partnerystę kaip lygiavertę santuokai ir laikantis atitinkamuose priimančiosios valstybės narės teisės aktuose nustatytų reikalavimų;

c) piliečio ir sutuoktinio ar partnerio pagal b punkto apibrėžimą tiesioginiai palikuonys, kuriems nesukakę 21 metų amžiaus, arba išlaikytiniai;

d) piliečio ir sutuoktinio ar partnerio pagal b punkto apibrėžimą išlaikomi tiesioginiai giminaičiai, esantys aukščiau pagal giminystės liniją;

3) „priimančioji valstybė narė“ – tai valstybė narė, į kurią atvyksta Sąjungos pilietis, pasinaudodamas savo laisvo judėjimo ir gyvenimo teise.“

5 Direktyvos 3 straipsnyje nustatyta:

„1. Ši direktyva taikoma visiems Sąjungos piliečiams, kurie atvyksta į kitą valstybę narę, kurios piliečiai jie nėra, ir 2 straipsnyje apibrėžtiems jų šeimos nariams, kurie juos lydi arba prisijungia prie jų.

2. Nepažeisdama jokių laisvo judėjimo ir gyvenimo teisių, kuriuos atitinkami asmenys gali turėti savaime, priimančioji valstybė narė, laikydamosi savo teisės aktų, palengvina galimybę įvažiuoti ir gyventi šalyje tokiems asmenims:

- a) bet kokiems kitiems šeimos nariams, neatsižvelgiant į jų pilietybę, nepatenkantiems į 2 straipsnio 2 dalies apibrėžimą, kurie savo išvykimo šalyje yra išlaikomi ar veda bendrą namų ūkį su pirminę gyvenimo šalyje teisę turinčiu Sąjungos piliečiu arba dėl rimtų sveikatos priežasčių jiems būtinai reikia asmeninės Sąjungos piliečio priežiūros;
- b) partneriams, su kuriais Sąjungos pilietis palaiko ilgalaikius santykius, jei jie tinkamai patvirtinami.

Priimančiosios valstybės narės imasi išsamiai nagrinėti asmenines aplinkybes ir motyvuoja bet kokią atsisakymą leisti šiems žmonėms įvažiuoti ar gyventi šalyje.“
(Pataisytas vertimas)

6 Direktyvos 6 straipsnyje nustatyta:

„1. Sąjungos piliečiai turi teisę gyventi kitos valstybės narės teritorijoje iki trijų mėnesių trukmės laikotarpį, netaikant jokių reikalavimų ar formalumų, išskyrus reikalavimą turėti tapatybės kortelę arba pasą.

2. Šio straipsnio 1 dalies nuostatos taip pat taikomas šeimos nariams, turintiems galiojančią pasą, kurie nėra valstybės narės piliečiai, lydintiems ar atvykstantiems pas Sąjungos pilietį.“

7 Pagal direktyvos 7 straipsnio 1 ir 2 dalis:

„1. Visi Sąjungos piliečiai turi teisę gyventi kitos valstybės narės šalyje ilgiau kaip tris mėnesius, jei jie:

- a) yra darbuotojai ar savarankiškai dirbantieji priimančiojoje valstybėje narėje; arba
- b) turi pakankamai išteklių sau ir savo šeimos nariams, kad per savo gyvenimo šalyje laikotarpį netaptų našta priimančiosios valstybės narės socialinės paramos sistemai, ir turi visavertį sveikatos draudimą priimančiojoje valstybėje narėje; arba
- c) — yra priimti į privačią arba valstybinę instituciją, akredituotą ar finansuojamą priimančiosios valstybės narės pagal savo įstatymų ar kitų teisės aktų praktiką, turėdami pagrindinį studijų kurso baigimo tikslą, įskaitant profesinį rengimą, ir
 - turi visavertį sveikatos draudimą priimančiojoje valstybėje narėje ir užtikrina atitinkamą nacionalinę instituciją pateikdami deklaraciją ar kitokiu jos

pasirinktu lygiaverčiu būdu, kad jie turi pakankamai išteklių sau ir savo šeimos nariams, kad per savo gyvenimo šalyje laikotarpį netaptų našta priimančiosios valstybės narės socialinės paramos sistemai; arba

d) yra Sąjungos pilietį, kuris atitinka a, b arba c punkto reikalavimus, lydintys ar kartu vykstantys šeimos nariai.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta gyvenimo šalyje teisė taikoma šeimos nariams, kurie nėra valstybės narės piliečiai, lydintiems ar vykstantiems kartu su Sąjungos piliečiu priimančiojoje valstybėje narėje, jei toks Sąjungos pilietis atitinka 1 dalies a, b arba c punkto reikalavimus.“

8 Direktyvos 9 straipsnis suformuluotas taip:

„1. Valstybės narės išduoda leidimo gyventi šalyje kortelę Sąjungos piliečio šeimos nariams, kurie nėra valstybės narės piliečiai, jei planuojamas gyvenimo šalyje laikotarpis yra ilgesnis kaip trys mėnesiai.

2. Paraiškos leidimo gyventi šalyje kortelei gauti pateikimo terminas turi būti ne trumpesnis kaip trys mėnesiai nuo atvykimo dienos.

3. Nesilaikant reikalavimo pateikti paraišką leidimo gyventi šalyje kortelei gauti atitinkamam asmeniui gali būti taikomos proporcingos ir nediskriminacinės sankcijos.“

9 Direktyvos 10 straipsnyje nustatoma:

„1. Teisė gyventi šalyje Sąjungos piliečio šeimos nariams, kurie nėra valstybės narės piliečiai, patvirtinama išduodant dokumentą, vadinamą „Sąjungos piliečio šeimos nario leidimo gyventi šalyje kortele“, ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo paraiškos pateikimo dienos. Prašymo suteikti leidimo gyventi šalyje kortelę sertifikatas išduodamas nedelsiant.

2. Leidimo gyventi šalyje kortelei išduoti valstybės narės reikalauja pateikti tokius dokumentus:

a) galiojantį pasą;

b) dokumentą, patvirtinantį šeimyninius santykius ar registruotą partnerystę;

c) registracijos sertifikatą arba, jei registracijos sistemos nėra, bet kokią kitą Sąjungos piliečio, kurį jie lydi ar pas kurį atvyksta, gyvenimo priimančiojoje valstybėje narėje įrodymą;

- d) 2 straipsnio 2 dalies c ir d punktuose nurodytais atvejais – dokumentais patvirtintą įrodymą, kad laikomasi ten nustatytų reikalavimų;

<...>“

10 Direktyvos 27 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta:

„1. Laikydamosi šio skyriaus nuostatų valstybės narės gali apriboti Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių, neatsižvelgiant į pilietybę, judėjimo ir gyvenimo šalyje laisvę dėl viešosios tvarkos, visuomenės saugumo ar sveikatos apsaugos priežasčių. Šiomis priežastimis nesinaudojama ekonominėms reikmėms patenkinti.

2. Priemonės, kurių imtasi dėl viešosios tvarkos ar visuomenės saugumo priežasčių, turi atitikti proporcingumo principą ir būti grindžiamos vien atitinkamo asmens elgesiu. Buvę kriminaliniai nusikaltimai patys savaime negali būti tokių priemonių ėmimosi priežastis.

Atitinkamo asmens elgesys turi kelti tikrą ir pakankamai rimtą pavojų, pažeidžiantį vieną iš pagrindinių visuomenės interesų. Pateisinimai, kurie yra nesusiję su atvejo aplinkybėmis arba grindžiami bendrosios prevencijos sumetimais, nėra priimtini. (Pataisytas vertimas)“

11 Direktyvos 35 straipsnyje nustatyta:

„Valstybės narės gali patvirtinti būtinas priemones atsisakyti, nutraukti ar panaikinti bet kokią šia direktyva suteiktą teisę, jei jomis piktnaudžiaujama ar sukčiaujama, pvz., santuokomis iš išskaičiavimo. Bet kokia tokia priemonė turi būti proporcinga ir jai taikomi 30 ir 31 straipsniuose numatytos procedūrinės garantijos.“ (Pataisytas vertimas)

Nacionalinės teisės aktai

12 Įstatymo dėl apsigyvenimo ir gyvenimo šalyje (*Niederlassungs und Aufenthaltsgesetz*, BGBl. I, 100/2005, toliau – NAG) 1 straipsnio 2 dalies redakcija, taikytina bylos aplinkybėmis, numato:

„Šis federalinis įstatymas netaikomas užsieniečiams, kurie:

- 1) turi teisę gyventi šalyje pagal 2005 m. Prieglobsčio įstatymą (*Asylgesetz 2005*, BGBl. I Nr. 100) <...> ar ankstesnes prieglobsčio teisės nuostatas, jei šis federalinis įstatymas nenustato kitaip.

<...>“

13 NAG 51 straipsnyje nustatyta:

„EEE piliečiai, kurie naudojami teise laisvai judėti ir ilgiau negu tris mėnesius gyvena Federacijos teritorijoje, turi teisę apsigyventi, jeigu jie:

- 1) yra darbuotojai ar savarankiškai dirbantieji Austrijoje;
- 2) turi pakankamą sveikatos draudimą sau ir savo šeimos nariams ir įrodo, jog jie turi pakankamai išteklių pragyventi, kad per savo gyvenimo šalyje laikotarpį nereikala būtų socialinės paramos išmokų; arba
- 3) baigia studijas įstatymų pripažintoje valstybinėje arba privačioje mokykloje arba mokymo įstaigoje ir atitinka 2 punkte nustatytas sąlygas.“

14 Šio įstatymo 52 straipsnyje nustatyta:

„Teisę laisvai judėti turinčių EEE piliečių (51 straipsnis) šeimos nariai, kurie patys yra Sąjungos piliečiai, turi teisę apsigyventi, jei jie:

- 1) yra sutuoktiniai;

<...>

ir lydi Sąjungos pilietį arba paskui jį atvyksta.“

15 Pagal NAG 54 straipsnio 1 dalį:

„Teisę laisvai judėti turinčių EEE piliečių (51 straipsnis) šeimos nariai, kurie nėra Sąjungos piliečiai ir atitinka 52 straipsnio 1–3 punktuose nurodytas sąlygas, turi teisę apsigyventi. Pateikus prašymą, jiems dešimčiai metų išduodama nuolatinio gyventojų kortelė. Šis prašymas turi būti pateikiamas vėliausiai praėjus trims mėnesiams nuo jų laikino apsigyvenimo.“

16 Pagal 1997 m. Prieglobsčio įstatymo (*Asylgesetz 1997*, BGBl. I, 76/1997) 19 straipsnį:

„1. Prieglobsčio prašytojai, kurie <...> yra federalinėje teritorijoje, turi teisę laikinai gyventi šalyje, išskyrus atvejus, kai jų prašymai dėl išspręstos bylos turi būti atmetami. <...>

<...>

3. Prieglobsčio prašytojams, kurie turi teisę laikinai gyventi, *ex officio* išduodamas teisės laikinai gyventi liudijimas. <...>

<...>“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- ¹⁷ Iš sprendimo pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad D. Sahin į Austriją atvyko 2003 m. birželio 15 d. ir 2003 m. spalio 3 d. čia pateikė prašymą suteikti prieglobstį. Kadangi dėl šio prašymo dar nepriimtas galutinis sprendimas, suinteresuotasis asmuo pagal 1997 m. Prieglobsčio įstatymą turi teisę laikinai gyventi šalyje.
- ¹⁸ 2006 m. balandžio 22 d. D. Sahin vedė Vokietijos pilietę. Pagal prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo pateiktus duomenis jis gyvena kartu su ja mažiausiai nuo 2003 m. spalio 10 d., o 2005 m. birželio 19 d. jiems gimė vaikas.
- ¹⁹ 2006 m. gegužės 29 d. D. Sahin, remdamasis sudaryta santuoka, paprašė išduoti nuolatinio gyventojų kortelę pagal NAG 54 straipsnį. Žemutinės Austrijos federalinės žemės ministras pirmininkas (*Landeshauptmann*) atmetė šį prašymą pagal NAG 1 straipsnio 2 dalies 1 punktą.

20 2007 m. kovo 14 d. Sprendimu Federalinis vidaus reikalų ministras (*Bundesminister für Inneres*) atmetė D. Sahin dėl Žemutinės Austrijos federalinės žemės ministro pirmininko sprendimo pateiktą skundą. Federalinio vidaus reikalų ministro nuomone, NAG – taigi ir šio įstatymo 54 straipsnis – netaikomas suinteresuotajam asmeniui, nes jis turi teisę laikinai gyventi šalyje pagal prieglobsčio teisę reglamentuojančius teisės aktus. Be to, D. Sahin žmona vokiečių, kuri, jo pateiktais duomenimis, „gyvena Austrijoje trejus metus“ ir dirba, pasinaudojo teise laisvai judėti tuo metu, kai pareiškėjas jau gyveno Austrijoje, todėl NAG 52 straipsnio paskutiniame sakinyje įtvirtinta teise laisvai judėti pasinaudojusių asmenų lydėjimo arba vėlesnio atvykimo sąlyga nėra įvykdyta. Federalinis vidaus reikalų ministras dėl to pateikė nuorodą ir į direktyvos 7 straipsnio 2 dalį.

21 D. Sahin dėl Federalinio vidaus reikalų ministro sprendimo pateikė skundą *Verwaltungsgerichtshof*, kuris nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. a) Ar <...> Direktyvos 2004/38/EB <...> 3 straipsnio 1 dalį, 6 straipsnio 2 dalį ir 7 straipsnio 1 dalies d punktą ir 2 dalį reikia aiškinti taip, kad jie apima ir tokius šeimos narius direktyvos 2 straipsnio 2 dalies prasme, kurie į priimančiąją valstybę narę (direktyvos 2 straipsnio 3 dalis) atvyko atskirai nuo Sąjungos piliečio ir tik joje įgijo Sąjungos piliečio šeimos nario statusą arba pradėjo šeimos gyvenimą su juo?

b) Jeigu taip yra, ar, be to, yra svarbu tai, kad šeimos narys, įgydamas šį statusą arba pradėdamas šeimos gyvenimą, turi teisėtai gyventi priimančiojoje valstybėje narėje? Jeigu taip, ar teisėtam gyvenimui šalyje pakanka to, kad šeimos narys turi teisę gyventi būtent dėl savo, kaip prieglobsčio prašytojo, statuso?

- c) Jeigu remiantis atsakymais į 1 klausimo a ir b punktus, iš direktyvos neišplaukia šeimos nario, kuris į priimančiąją valstybę narę atvyko atskirai nuo Sąjungos piliečio ir tik joje įgijo Sąjungos piliečio šeimos nario statusą arba pradėjo šeimos gyvenimą su juo, „tik“ kaip prieglobsčio prašytojo teisė gyventi šalyje: ar, nepaisant to, situacijoje, kurioje šeimos narys beveik ketverius metus gyvena priimančiojoje valstybėje narėje ir joje yra vienerius metus susituokęs su Sąjungos piliečiu, su kuriuo kartu gyvena apie trejus su puse metų ir turi 20 mėnesių amžiaus vaiką, iš EB 18 arba 39 straipsnio, atsižvelgiant į pagrindinę teisę į šeimos gyvenimo gerbimą, galima kildinti teisę gyventi šalyje?
2. Ar direktyvos 9 straipsnio 1 dalis ir 10 straipsnio 1 dalis draudžia nacionalinį reglamentavimą, pagal kurį Sąjungos piliečio šeimos nariai, kurie neturi valstybės narės pilietybės ir kuriems pagal Bendrijos teisę, ypač direktyvos 7 straipsnio 2 dalį, suteikiama teisė gyventi, negali gauti gyventojo kortelės („Sąjungos piliečio šeimos nario gyventojo kortelė“) vien dėl to, kad jie pagal priimančiosios valstybės narės prieglobsčio teisę reglamentuojančius teisės aktus turi teisę (laikina) gyventi šioje valstybėje?“

Dėl prejudicinių klausimų

Pirminės pastabos

- ²² Pagal Procedūros reglamento 104 straipsnio 3 dalies pirmąją pastraipą, jeigu klausimas, dėl kurio Teismui pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą, yra tapatus klausimui, dėl kurio Teisingumo Teismas jau yra priėmęs sprendimą, arba jeigu atsakymą į klausimą galima aiškiai nustatyti iš Teisingumo Teismo praktikos,

Teisingumo Teismas, išklausęs generalinį advokatą, gali spręsti motyvuota nutartimi, kurioje prireikus nurodomas ankstesnis sprendimas arba atitinkama Teismo praktika.

23 Teisingumo Teismas mano, jog toks atvejis yra šioje byloje.

Dėl pirmojo klausimo a ir b dalių

24 Pirmojo klausimo a ir b dalimis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar direktyvos 3 straipsnio 1 dalį, 6 straipsnio 2 dalį ir 7 straipsnio 1 dalies d punktą ir 2 dalį reikia aiškinti taip, kad jie taikytini ir tokiems šeimos nariams, kurie į priimančiąją valstybę narę atvyko atskirai nuo Sąjungos piliečio ir tik joje įgijo Sąjungos piliečio šeimos nario statusą arba pradėjo šeimos gyvenimą su juo. Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas norėtų išsiaiškinti, ar svarbu tai, kad šeimos narys, įgydamas šį statusą arba pradėdamas šeimos gyvenimą, teisėtai gyventų priimančiojoje valstybėje narėje, ir, jeigu taip, ar teisėtam gyvenimui šalyje pakanka to, kad šeimos narys turi teisę gyventi šalyje būtent dėl savo, kaip prieglobsčio prašytojo, statuso.

25 Direktyvos 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad ji taikoma visiems Sąjungos piliečiams, kurie atvyksta į kitą valstybę narę, kurios piliečiai jie nėra, ir direktyvos 2 straipsnio 2 punkte apibrėžtiems jų šeimos nariams, kurie juos lydi arba prisijungia prie jų.

- 26 Direktyvos 6 ir 7 straipsniais, susijusiais atitinkamai su teise gyventi šalyje iki trijų mėnesių ir teise gyventi šalyje ilgiau kaip tris mėnesius, taip pat reikalaujama, kad Sąjungos piliečio šeimos nariai, nesantys valstybės narės piliečiais, norėdami pasinaudoti teise gyventi šalyje, lydėtų ar atvyktų pas Sąjungos pilietį į priimančiąją valstybę narę.
- 27 Byloje *Metock ir kt.* (C-127/08, Rink. p. I-6241, 87 ir 88 punktai), kurioje sprendimas buvo priimtas 2008 m. liepos 25 d., Teisingumo Teismas nusprendė, kad nė viena iš šių nuostatų nereikalauja, jog Sąjungos pilietis jau būtų sukūręs šeimą persikeldamas į priimančiąją valstybę narę tam, kad jo šeimos nariai, trečiųjų valstybių piliečiai, galėtų pasinaudoti pagal šią direktyvą suteikiamomis teisėmis ir kad numatęs, jog Sąjungos piliečio šeimos nariai gali prie jo prisijungti priimančiojoje valstybėje narėje, Bendrijos teisės aktų leidėjas, atvirkščiai, pripažino galimybę, jog Sąjungos pilietis šeimą sukuria jau pasinaudojęs teise laisvai judėti.
- 28 Be to, šio sprendimo 93 punkte Teisingumo Teismas nusprendė, kad „(Sąjungos piliečio) šeimos nariai, kurie jį lydi“ sąvoką reikia aiškinti kaip apimančią ir Sąjungos piliečio šeimos narius, įvažiavusius kartu su juo į priimančiąją valstybę narę ir kartu šioje valstybėje narėje su juo gyvenančius šeimos narius, nesant reikalo antruoju atveju atskirti, ar trečiųjų valstybių piliečiai į šią valstybę narę įvažiavo iki, ar po Sąjungos piliečio atvykimo, ar prieš, ar po to, kai tapo jo šeimos nariais.
- 29 Minėto sprendimo *Metock ir kt.* 95 punkte Teisingumo Teismas pažymėjo, kad nuo to momento, kai Sąjungos piliečio šeimos nariai, trečiųjų valstybių piliečiai, naudojasi pagal direktyvą įvažiavimo ir apsigyvenimo teisėmis priimančiojoje valstybėje narėje, pastaroji jo teises gali apriboti tik laikydamasi šios direktyvos 27 ir 35 straipsnių.

- 30 Iš to paties sprendimo 96 punkto matyti, kad minėto 27 straipsnio turi būti laikomasi, kai valstybė narė nori nubausti trečiosios valstybės pilietį už tai, kad jis įvažiavo ir (arba) apsigyveno joje pažeisdamas nacionalines imigracijos normas prieš tapdamas Sąjungos piliečio šeimos nariu.
- 31 Akivaizdu, kad tokiam asmeniui kaip D. Sahin, kuriam prieš įgyjant Sąjungos piliečio šeimos nario statusą buvo leista laikinai apsigyventi valstybės narės teritorijoje pagal šios valstybės narės teisės aktus laukiant sprendimo dėl jo prieglobsčio prašymo, negalima taikyti direktyvos 27 straipsnio remiantis vien šiuo motyvu.
- 32 Kaip Teisingumo Teismas nusprendė minėto sprendimo *Metock ir kt.* 99 punkte, trečiosios valstybės pilietis, Sąjungos piliečio, gyvenančio kitoje nei jo pilietybės valstybėje narėje, sutuoktinis, kuris lydi šį Sąjungos pilietį ar prie jo prisijungia, naudojasi šios direktyvos nuostatomis, neatsižvelgiant į santuokos sudarymo vietą ir datą, taip pat į tai, kaip trečiosios valstybės pilietis įvažiavo į priimančiąją valstybę narę.
- 33 Atsižvelgiant į šiuos argumentus, į pirmojo klausimo a ir b dalis reikia atsakyti, kad direktyvos 3 straipsnio 1 dalis, 6 straipsnio 2 dalis ir 7 straipsnio 1 dalies d punktas ir 2 dalis turi būti aiškinami taip, kad jie taikytini ir tokiems šeimos nariams, kurie į priimančiąją valstybę narę atvyko atskirai nuo Sąjungos piliečio ir tik joje įgijo Sąjungos piliečio šeimos nario statusą arba pradėjo šeimos gyvenimą su juo. Šiuo atžvilgiu nesvarbu tai, kad šeimos narys, įgydamas šį statusą arba pradėdamas šeimos gyvenimą, priimančiojoje valstybėje narėje pagal jos teisės aktus, reglamentuojančius prieglobsčio teisę, gyvena laikinai.

Dėl pirmojo klausimo c dalies

- 34 Atsižvelgiant į atsakymą, pateiktą į pirmojo klausimo a ir b dalis, nebereikia atsakyti į pirmojo klausimo c dalį. Iš tikrųjų ši dalis buvo pateikta tik tuo atveju, jei direktyva turėtų būti aiškinama taip, kad ji nesuteikia teisės gyventi šalyje ieškovo pagrindinėje byloje situacijoje esančiam šeimos nariui.

Dėl antrojo klausimo

- 35 Kaip buvo pažymėta šios nutarties 32 punkte, Teisingumo Teismas minėto sprendimo *Metock ir kt.* 99 punkte nusprendė, kad trečiosios valstybės pilietis, Sąjungos piliečio, gyvenančio kitoje nei jo pilietybės valstybėje narėje, sutuoktinis, kuris lydi šį Sąjungos pilietį ar prie jo prisijungia, naudojasi šios direktyvos nuostatomis.
- 36 Todėl, kaip matyti iš atsakymo į pirmojo klausimo a ir b dalis, asmuo, esantis D. Sahin situacijoje, turi teisę gyventi šalyje pagal direktyvos 7 straipsnio 2 dalį.
- 37 Iš direktyvos 9 straipsnio 1 dalies ir 10 straipsnio 1 dalies matyti, kad leidimo gyventi šalyje kortelė yra dokumentas, liudijantis Sąjungos piliečio šeimos narių, neturinčių valstybės narės pilietybės, teisę gyventi valstybėje narėje ilgiau nei tris mėnesius.

38 Direktyvos 10 straipsnio 2 dalyje išsamiai išvardijami dokumentai, kuriuos, siekdamas gauti leidimo gyventi šalyje kortelę, priimančiajai valstybei narei turi pateikti Sąjungos piliečio šeimos narys, trečiosios valstybės pilietis.

39 Atsisakymas asmeniui, esančiam D. Sahin situacijoje, išduoti Sąjungos piliečio šeimos nario leidimo gyventi šalyje kortelę tik todėl, kad suinteresuotajam asmeniui pagal priimančiosios valstybės narės teisės aktus, reglamentuojančius prieglobsčio teisę, tik laikinai leista gyventi šioje valstybėje, prilygtų direktyvos 10 straipsnio 2 dalyje išsamiai išvardytų sąlygų papildymui.

40 Šiomis aplinkybėmis į antrąją klausimą reikia atsakyti, kad direktyvos 9 straipsnio 1 dalis ir 10 straipsnio 1 dalis draudžia nacionalinį reglamentavimą, pagal kurį Sąjungos piliečio šeimos nariai, kurie neturi valstybės narės pilietybės ir kuriems pagal Bendrijos teisę, ypač direktyvos 7 straipsnio 2 dalį, suteikiama teisė gyventi šalyje, negali gauti Sąjungos piliečio šeimos nario gyventojų kortelės vien dėl to, kad jie pagal priimančiosios valstybės narės prieglobsčio teisę reglamentuojančius teisės aktus turi teisę laikinai gyventi šioje valstybėje.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

41 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų nacionalinio teismo nagrinėjamoje byloje, išlaidų klausimą turi spręsti prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikęs teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (septintoji kolegija) nusprendžia:

1. 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje, iš dalies keičiančios Reglamentą (EEB) Nr. 1612/68 ir panaikinąčios Direktyvas 64/221/EEB, 68/360/EEB, 72/194/EEB, 73/148/EEB, 75/34/EEB, 75/35/EEB, 90/364/EEB, 90/365/EEB ir 93/96/EEB, 3 straipsnio 1 dalis, 6 straipsnio 2 dalis ir 7 straipsnio 1 dalies d punktas ir 2 dalis turi būti aiškinami taip, kad jie taikytini ir tokiems šeimos nariams, kurie į priimančiąją valstybę narę atvyko atskirai nuo Sąjungos piliečio ir tik joje įgijo Sąjungos piliečio šeimos nario statusą arba pradėjo šeimos gyvenimą su juo. Šiuo atžvilgiu nesvarbu tai, kad šeimos narys, įgydamas šį statusą arba pradėdamas šeimos gyvenimą, priimančiojoje valstybėje narėje pagal jos teisės aktus, reglamentuojančius prieglobsčio teisę, gyvena laikinai.
2. Direktyvos 2004/38 9 straipsnio 1 dalis ir 10 straipsnis draudžia nacionalinį reglamentavimą, pagal kurį Sąjungos piliečio šeimos nariai, kurie neturi valstybės narės pilietybės ir kuriems pagal Bendrijos teisę, ypač šios direktyvos 7 straipsnio 2 dalį, suteikiama teisė gyventi šalyje, negali gauti Sąjungos piliečio šeimos nario gyventojų kortelės vien dėl to, kad jie pagal priimančiosios valstybės narės prieglobsčio teisę reglamentuojančius teisės aktus turi teisę laikinai gyventi šioje valstybėje.

Parašai.